

A MAMS Sportbírók
Általános Működési Szabályzata

2021

1. MEGHATÁROZÁSOK

Ezen szabályzat a Magyar Motorsport Szövetség (a továbbiakban: MAMS) Alapszabálya és Szervezeti és Működési Szabályzata alapján létrehozott **Sportbírói** Kollégium működésére vonatkozik.

A szabályzat a MAMS Általános Sportszabályzata alapján készült, és alkalmazása valamennyi, a MAMS felügyelete alatt megrendezett hazai motorsport rendezvényen kötelező.

1.2 Sportszabályok alkalmazása és végrehajtása a versenyeken

A szervező által megbízott versenyigazgató javaslata alapján a szervező bízza meg a sportbírókat. *A Sportbírói Kollégium a szervező vagy a megbízott versenyigazgató írásban történt kérésére* segítséget nyújthat ebben.

Nem a Sportbírói Kollégium feladata a sportbíró delegálása a versenyre.

A versenyek

- szabályszerű,
- sportszerű

lebonyolításáért az adott versenyre megbízott sportbírók *is* felelősek.

A szabályszerűség biztosításához MAMS irányadó szabályzatait, testületi határozatait, de különösen az alábbiakat kell figyelembe venni:

- MAMS Általános Sportszabályzat,
- *Szakági sportszabályzatok,*
- Szakágak MAMS által kiírt éves bajnokságainak, kupáinak alapkiírása,
- A MAMS Sportbírók Általános Működési Szabályai,
- MAMS elnökségi, szakági tanácsi határozatok.

1.3 A Sportbírói Kollégium

A sportbírói ismeretek birtokában lévő személyek összefogására, kollektívába szervezésére a MAMS **Sportbírói** Kollégiumot hoz létre. A Kollégium tagja valamennyi, az adott évre érvényes **sportbírói** igazolvánnyal rendelkező **személy**. A **Sportbírói** Kollégium szuverén sportszakmai testület, amely tevékenységét önállóan, a szakágaktól szervezetileg és működésében függetlenül, kizárólag a Sportszakmai Kollégiumnak *és az Elnökségnek* alárendelve végzi.

A Sportbírói Kollégium elnökét és további minimum 3 tanácstagját az Elnökség nevezi ki **mandátuma idejére**. A Sportbírói Kollégium elnöke a kollégium **tanács** tagjaira javaslatot tehet. *A Sportbírói Kollégiumi Tanács a kollégium ügyintéző-képviselői szerve.*

1.3.1 A Sportbírói Kollégiumi Tanács feladata:

- a) a Sportbírói Kollégium összehívása szükség szerint, de legalább évente egyszer,
- b) a MAMS Sportbírók Általános Működési Szabályzata karbantartása, aktualizálása és a

- változtatási javaslatok benyújtása az Elnökség felé elfogadásra,
- c) a sportbírók nyilvántartása, a területi bírói szervezetekkel való kapcsolattartás,
 - d) a sportbírók általános szakmai képzése,
 - e) a MAMS Titkársággal történő kapcsolattartás,
 - f) a sportszabályzatok előkészítési munkálataiban való részvétel,
 - g) a sportbírók minősítése,
 - h) beszámolás a Sportbírói Kollégium és a Sportszakmai Kollégium felé a tevékenységéről, a sportbírók helyzetéről,
 - i) a nemzetközi sportszakmai szemináriumokon résztvevők személyére vonatkozó javaslatétel az Sportszakmai Kollégium felé.

1.3.2 A Sportbírói Kollégiumi Tanács hatásköre:

- a) bírói azonosító kártyák **jóváhagyása**, szükség szerint bevonása a titkárságon keresztül,
- b) javaslatétel a különböző sportbírói felszerelések **beszerzésére**, azok hitelesítésére,
- c) véleményezés és javaslatétel a (sport)szabályzatok kialakításánál.

1.4 Bírói meghatározások

1.4.1 Sportbírók jegyzéke

Sportbíróknak a következő beosztásokat betöltő, érvényes sportbírói igazolvánnyal rendelkező személyeket nevezük:

- a) vezetőbíró (referee), versenyigazgató (clerk of the course) és annak kinevezett helyettese (Sportvezetői Kollégium szabályozza),
- b) részlegvezető sportbírók
- c) értékelők, időmérők, körszámolók (Értékelő Kollégium szabályozza),
- d) depó sportbírók,
- e) pályabírók és jelzésadók,
- f) előnyszámító-, rajt-, cél-, tény-, ellenőrző bírók
- g) technikai **felügyelők** (Technikai Kollégium szabályozza),
- h) egyéb, speciális sportbírói feladatokat ellátó közreműködők.

1.4.2 Sportbírói tevékenység alapfeltételei:

A MAMS sportbírója az a magyar, illetve bevándorlási, letelepedési engedéllyel rendelkező külföldi állampolgár lehet, aki:

- a) 18. életévét betöltötte;
- b) sportbírói tevékenységének egészségi akadálya nincs;
- c) a MAMS sportbírói tanfolyamát eredményesen elvégezte és érvényes vizsgát tett. Bírói tanfolyamon az a személy vehet részt, aki az a) és b) pont szerinti feltételnek megfelel;
- d) érvényes azonosító kártyával rendelkezik, melynek éves kiállítás díját befizette, amely tartalmazza az éves biztosítás díját is.

Azt, aki az a-d) pontok szerinti követelményeknek megfelel, a Sportbírói **Kollégium** regisztrálja és a MAMS titkárság kiállítja számára az érvényes sportbírói igazolványt. MAMS sportbírói tevékenységet a tárgyévben csak érvényes igazolvány birtokában lehet végezni a MAMS hivatalos versenynaptárban szereplő versenyeken.

Az igazolvány egy olyan általános képzés sikeres elvégzését jelenti, amellyel a sportbíró egy olyan szakmai tudás birtokába kerül, amellyel jogosulttá válik bármelyik szakág versenyén sportbírói tevékenységet végezni.

Az igazolvány birtoklása nem jelenti azt, hogy a MAMS köteles sportbírói feladatokkal megbízni annak birtokosát.

A tárgyévre érvényes igazolványt csak az a sportbíró kaphat, aki a megelőző évben a MAMS legalább egy valamelyik versenyén sportbíróként tevékenykedett, valamint az éves továbbképzésén eredményesen részt vett. Az előző évben sportbíróként teljesített verseny feltétele alól felmentést kapnak azok az újonnan kiképzett és vizsgázott sportbírók, akik az előző versenyszezon után vizsgáztak.

MAMS sportbírók a MAMS *versenynaptárában nem szereplő* versenyen nem vehetnek részt.

Azok a sportbírók, akik egy adott versenyre megbízatásukat szóban vagy írásban elfogadták, kötelesek az adott versenyen jelen szabályzat szerint megjelenni. Amennyiben ennek valamilyen oknál fogva nem tudnak eleget tenni, kötelesek azt jelezni a szervezőnek és a versenyigazgatónak a verseny előtt legkésőbb 48 órával. Amennyiben a sportbíró ezt elmulasztja és nem jelenik meg a versenyen, ellene fegyelmi eljárás indul, amelyet a sportfelügyelő kezdeményez.

Versenyre beosztott sportbíróknak a rendezvényen magánál kell hordania a tárgyévra érvényesített igazolványát, amelyek a rendezvény ideje alatt – a jelvényt jól látható helyen - viselnie kell. Az a sportbíró, aki nincs beosztva a versenyre, nem sportbíróként van jelen, tehát az adott rendezvényen nem viselheti sportbírói igazolványát.

Más, a MAMS által elismert motorsport szövetség által kiadott érvényes bírói igazolvánnyal (licenccel) rendelkező külföldi állampolgárságú személy hazai versenyeken sportbíróként működhet, amennyiben a FIM, a **FIME**, vagy saját nemzeti szövetsége delegálta és a delegálását a MAMS elismerte.

1.4.3 Képesítések, funkciók

Szükséges képesítések:

Sportbírói tevékenységet csak eredményes MAMS sportbírói vizsgát tett személy végezhet (lásd 1.4.2 pont). Sportbírói tanfolyam, képzés és vizsgáztatás csak a Sportszakmai Kollégium vezetőjének engedélyével, az engedélyben szereplő előadó, vizsgáztató irányításával, a feltüntetett helyszínen és időpontban végezhető.

2. VERSENYSZERVEZÉSI ELŐÍRÁSOK BÍRÓI SZEMPONTBÓL

2.1 Bíróigénylés

A sportbírókat a megbízott versenyigazgató javaslata alapján a szervező bízza meg.

2.2 Sportbírók költségtérítése

A sportbírói tevékenység összesítését és igazolását a versenyigazgató, vagy az általa megbízott személy készíti el. Az elszámolást és az előírt nyomtatványok alkalmazását a kifizető végzi az érvényes sportbírói költségtérítés mértékének megfelelően (valamint az érvényben lévő egyéb kifizetési szabályok szerint, pl. a gépkocsi használat).

A sportbírói tevékenység igazolását a versenyigazgatónak - amennyiben megbízott személy készítette, a készítőnek is - alá kell írnia.

A sportbírói költségtérítés *ajánlott, minimum* mértékét a MAMS díjtáblázata tartalmazza.

A sportbírói költségtérítés óradíja egységes, az minden sportbíróként működő személyt a teljesített megkezdett órák után megillet.

2.3 Elmaradt rendezvény

Abban az esetben, ha egy rendezvény elmarad, de a sportbírók megjelentek a számukra megadott időben és módon a verseny helyszínén, úgy a szervező köteles 3 óra alap bírói költségtérítési díjat kifizetni, valamint az utazási költséget a szabályoknak megfelelően téríteni.

Amennyiben a rendezvény felügyelői, vezetőbírói döntésre, szervezői hibára, vagy egyéb körülményre (pl. időjárás) való tekintettel megszakad, úgy az időarányos díj – de minimum 3 órai működésért járó sportbírói költségtérítés – illeti meg a sportbírókat.

2.4 Tárgyi feltételek

A sportbíróknak törekednie kell arra, hogy a sportbírói tevékenység ellátásához szükséges tárgyi feltételek (zászlókészlet) a rendelkezésére álljanak. Amennyiben a szervező tudomására jut, hogy bizonyos tárgyi feltételek hiányosak, abban az esetben neki is törekednie kell ezen hiányosságok ideiglenes pótlására.

2.5 Tevékenységgel eltöltött idő

A bírónak a tényleges tevékenység megkezdése előtt egy órával kell a verseny helyszínén jelentkezniük. A tevékenységgel eltöltött idő a feladat elvégzéséhez szükséges időt jelenti.

Az egyes rendezvényeket úgy kell megtervezni, hogy a bírói foglalkoztatás a 12 egybefüggő órát ne haladja meg. Az oda- és vissza úttal együtt 16 óránál tovább a közreműködőket igénybe venni nem szabad. Kivétel ez alól a vis major esete.

3. A SPORTBÍRÓI MŰKÖDÉS

3.1 Általános szabályozás

A MAMS sportbírója a motorsport versenyek szabályos és sportszerű lebonyolításának letéteményese.

Ezért a sportbíró a rendezvény teljes időtartama alatt köteles úgy viselkedni, hogy tetteivel és fellépésével minden esetben a nyugodt, következetes, korrekt szabályszerűséget tükrözze.

A sportbíró alapvető feladata a sport szakszerű szolgálata, ezért minden ténykedését, magatartását ez jellemezze. A sportbírók kötelessége a versenyt megelőzően a vonatkozó sportszabályok tanulmányozása annak érdekében, hogy az esetleges szabálytalanságok tényét fel tudják ismerni, illetve jelenteni tudják. Ennek érdekében a sportbíró minden rendezvényre az adott szakág és versenytípus szabályrendszerét (újra) megismerve érkezzen (MAMS Általános Sportszabályzat, szakági sportszabályzatok, versenysorozatok alapkiírása, versenykiírások, stb.).

A sportbíró tevékenységének időtartama alatt szeszszert és kábítószer nem fogyaszthat, annak hatása alatt nem állhat!

Sportbírói tevékenységet korlátozó hatású betegségben szenvedő, vagy ilyen gyógyszer hatása alatt álló sportbíró erről a tényről részlegvezetőjét tájékoztatni köteles, aki ilyenkor a bírót a tevékenysége alól felmentheti. A részlegvezető, versenyigazgató köteles a sportbíró tevékenysége alól felmenteni, és helyettesítéséről gondoskodni, ha az a feladatai ellátására alkalmatlan. Az előbbi esetekben költségtérítés

a sportbíró részére nem jár.

A sportbíró öltözéke minden esetben feleljen meg a rendezvény rangjának. Ruházatát úgy válassza meg, hogy az a rendezvényen betöltött feladathoz alkalmas legyen, úgy sportszakmai, időjárás, mint környezeti szempontból. Megjelenésével minden esetben pártatlanságát fejezze ki (reklámot-, csapatokhoz-, versenyzőkhöz való kötődést kifejező ruhadarabokat ne viseljen). Ez alól kivételt képeznek olyan esetek, amikor a Sportszakmai-, **Sportbírói** Kollégium szponzoráció/támogatás útján jut sportbírói felszerelésekhez, ruházathoz. Kötelező továbbá **a** zárt cipő viselete. Fürdőruhában, strand- vagy hiányos öltözékben sportbírói tevékenységet végezni TILOS!

A rendezvény megkezdését megelőzően a részlegvezetők kötelesek a bírók alkalmasságát ellenőrizni, valamint a hozzájuk beosztott bírókat tájékoztatni konkrét feladatukról.

A sportbíró működési ideje alatt csak a vezetőbírónak, a versenyigazgatónak és az őt irányító sportbíró részlegvezetőknek tartozik felelősséggel, csak tőle kaphat utasítást. Minden jelentési kötelezettségét a részlegvezetője, a versenyigazgató felé kell megtennie.

A rendezvény teljes ideje alatt a sportbíró köteles a beosztásának megfelelően tevékenykedni.

Szabálytalanságra a bíró nem adhat engedélyt a versenyzőnek, az így adott engedély érvénytelen.

3.2 Tisztségviselők és feladataik

A bírók **megbízása** a versenyigazgató kijelölését követően valósul meg.

A rendezvény sportbíróit a pályalincenzben foglaltak, valamint takarékosági- és alkalmassági szempontokat figyelembe véve a versenyigazgató **javaslatára a szervező bízza meg**.

3.2.1 Részlegvezetők és feladatai:

Részlegvezető lehet az a személy, **aki rendelkezik érvényes MAMS sportbírói igazolvánnyal, megbízást kapott az adott versenyre és akit a versenyigazgató annak nevez ki.**

Feladatai:

- a) a rendezvény megkezdése előtt a sportbírói névsor (igazolvány számmal kiegészítve) átadása a sportfelügyelőnek a megfelelő nyomtatványon,
- b) az adott területre beosztott bírók tevékenységének közvetlen irányítása és ellenőrzése a **versenyigazgató utasításai alapján**,
- c) a beosztott bírók munkájáról, tevékenységéről, és a rendezvényen történt sportbírói jelentésekről (baleset, pályaelhagyás, stb.) a versenyigazgató tájékoztatása, a megfelelő nyomtatvány kitöltésével,
- d) **amennyiben bármelyik sportbíró nem képes feladata ellátására, abban az esetben a részlegvezető is helyettesítheti munkáját.**

3.2.2 A depó sportbírók feladatai

Feladatuk, hogy ellenőrizzenek a depóban (boxokban) minden olyan tevékenységet, amelyek a versenygépeknek verseny alatti ellátásához tartoznak, valamint felügyelnek a versenykiírás rendelkezéseinek betartására.

Munkájukat a **részlegvezető** irányítása alatt végzik, vagy közvetlenül a versenyigazgató alá vannak rendelve. Azonnal kötelesek jelenteni bármely versenyző, **csapatvezető**, szerelő vétségét.

Minden verseny végén munkájukról szóban vagy írásban, a kapott utasítás szerint be kell számolniuk.

3.2.3 A pályabírók és jelzésadók feladatai

Kötelesek a pályaszakasz részükre kijelölt helyén tartózkodni, amelyet a pályalicenc tartalmaz. Amennyiben alkalmi inspekció kerül kiállításra, abban az esetben **a pályabírók helyének kijelölése** a versenyigazgató feladata. A rendezvény kezdetétől valamennyien a részlegvezető alá tartoznak (amennyiben kinevezésre került), és azonnal minden rendelkezésére álló eszközzel (rádió, **egyéb jelzések**, stb.) valamennyi balesetet vagy fontos és rendkívüli eseményt jelenteniük kell, amely az ellenőrzésük alá tartozó pályaszakaszon bekövetkezett. **Egészségügyi ellátás esetén a pályabíró köteles írásos jelentést készíteni eseményszerűen az adott incidensről, és ezt a verseny végén átadja a versenyigazgatónak.**

A jelzésadók a jelzőzászlókkal történő jelzésadással vannak megbízva. Ezek a jelzések a következők lehetnek (szakági szabályzatok szerint):

- sárga zászló (önállóan használható),
- kék zászló (önállóan használható),
- zöld zászló (önállóan használható),
- jelzés a tapadási viszony megváltozására (önállóan és/vagy versenyigazgatói utasításra is használható),
- piros zászló (csak versenyigazgatói utasításra),
- egyéb zászlójelzések (szakági szabályzatok szerint).

A zászlókezelőknek, vagyis jelzésadóknak a pálya mentén úgy kell elhelyezkedniük, hogy a versenyzők őket akkor is jól láthassák, ha zászlókkal nem jeleznek, mert ez jelenti a versenyzők számára azt a biztonságérzetet, hogy a pálya teljes hosszában kellő ellenőrzés alatt áll.

A zászlókezelőket **kötelező** a ruházatukon viselhető, nagyméretű, feltűnő jelzéssel ellátni (láthatósági mellény).

A pályabírók minden verseny végén az általuk észlelt eseményekről írásbeli tájékoztatást adnak a részlegvezetőnek. Amennyiben nem lett kijelölve részlegvezető, úgy a versenyigazgatónak vagy a versenyigazgató helyettesnek kötelesek ezt megtenni.

3.2.4 Egyéb bírói feladatok

Rajtbírók

A versenyigazgató az indítás ellenőrzéséhez egy vagy több sportbírókat is alkalmazhat. Ezek a sportbírók a versenyigazgatónak azonnal jelenteni kötelesek az általuk megállapított hibás rajtot, **illetve a rendezvénynek megfelelő indítási szabályok szerint a versenyzők részére a rajt jelet adhatják meg.**

Célbírók

Megállapítják a befutók célvonalon való áthaladásának sorrendjét, szükség esetén a versenyzők részére a befutást (leintéssel) jelzik.

Ténybírók

Olyan versenyeken, ahol el kell dönteni, hogy a versenyző érintett vagy áthaladt egy meghatározott vonalon, vagy versenykiírásban rögzített hasonló jellegű feltételek végrehajtásának megállapítására - ténybírókat kell kijelölni.

Ellenőrző bírók

Külön ellenőrző bírót lehet kijelölni a versenyzőknek a versenypályán történő szabályos magatartásának ellenőrzésére vonatkozóan. Ezen bírók közvetlenül a versenyigazgató hatáskörébe tartoznak, jelentéseiket közvetlenül a versenyigazgatónak tartoznak megtenni, aki a jelentéseket a zsűri felé továbbítja.

Körmutató, körszámlálók

Körpályás versenyeken a rajttól és az első versenyzőtől kezdődően, a hátra lévő körök számát mutatja.

A körszámlálók a verseny rajtjától kezdődően folyamatosan regisztrálják a *cél*vonalon áthaladó versenyzők rajtszámát és az áthaladás sorrendjét.

Felállási helyük: a *cél*vonal.

Előnszámitók

Az előnszámitóknak (handicap számitók) a nevezés lezárása után versenyző(ke)t megillető előnyöket a kiírás rendelkezései szerint meg kell határozni.

Kisegítő bírók

Minden bíróhoz segítő is kijelölhető, aki a bírónak munkájában segít, vagy szükség esetén, amennyiben a segítő érvényes sportbírói igazolvánnyal és az adott tevékenységhez szükséges sportszakmai képzettséggel rendelkezik, ideiglenesen helyettesíti őket. A végleges bírói döntést, vagy megállapítást csak a bíró hozhatja meg.

3.2.5 A bírói ténykedéssel összefüggő feladatok

Videokamerák, fényképezőgépek

A bírói döntések megkönnyítésére fényképezőgép, vagy egyéb készülék alkalmazása csak akkor megengedett, ha a készüléket és annak kezelőjét a verseny zsűrije erre a célra a verseny előtt kijelölte. Egyéb videó vagy fényképező készülékkel, vagy hasonlókkal készített felvételeket döntésnél hivatalos dokumentumként nem lehet figyelembe venni.

Tévedések

Ha egy bíró úgy véli, hogy tévedett, erről szóló jelentését és a helyesbítési javaslatát a versenyigazgatónak terjeszti elő.

Jegyzőkönyvek

A versenyigazgató utasítása esetén a sportbíróknak a saját tevékenységéről folyamatosan jegyzőkönyvet kell készíteni, és azt **részlegvezetőnek vagy a versenyigazgatónak** át kell adni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell minden olyan lényeges részletet (Idő, hely, esemény és körülményei, szükség szerint rajz, ábra), amely alapján megalapozott sportszakmai döntés hozható.

3.2.6 Gyorsasági- és speciál szakaszok felelős bírójának kötelességei

- tartózkodási helye a rajthely,
- törekednie kell** az adott szakaszon a verseny sportszerű és biztonságos lebonyolítására,
- eligazítja a szakasz hozzá beosztott személyzetét,
- ellenőrzi a **rádióláncot**,
- ellenőrzi a pályát, felállítja a pályabiztosító személyeket, **segítőket**,

- f) ellenőrzi a rajt-, cél állomás biztonságos települését, a jelzőtáblák szabályszerű elhelyezését,
- g) biztosítja az illetékeseknek a pályára hajtás lehetőségét,
- h) összegyűjti a szakasz rajt-, cél és stop helyeinek időmérő lapjait, jegyzőkönyveit (zárókocsi vagy motorkerékpár hiányában gondoskodik a kijelölt helyre juttatásukról).

3.3 Tevékenységek a versenypályákon

a) Nem körpályás versenyek gyorsasági- és speciál szakaszainak zárása és nyitása

Pályazárás

A verseny lebonyolításának egyik legfontosabb feltétele, hogy az indítási jel megadása előtt a szakasz felelős bírója meggyőződjön a következőkről:

- a) a pálya minden akadálytól mentes,
- b) a pályabírók és egyéb szükséges sportbírók, a biztonsági erők a helyükön vannak, minden be- és kivezető út le van zárva.

A szakasz felelős bírójának intézkedési kötelezettsége van, amennyiben az előzőekkel kapcsolatos szabálytalanságot észlel.

Ezen szabályok betartásának érdekében a szervező megfelelő járművel rendelkező pályabiztosítókat bocsát rendelkezésére.

Pályanyitás

A versenyigazgató, vagy megbízottja utasítására a pályabiztosító a rajttól a cél felé haladva, végzi a pálya nyitását. A pályán mindennemű, a versenyhez nem tartozó mozgás csak ezután kezdődhet.

3.4 Pályabírói posztok

A pályának és közvetlen környezetének felügyelete pályabírói posztok segítségével történik. Ezeknek a pálya mellett lévő posztoknak legegyszerűbb formájukban is megfelelő méretű, rögzített területnek kell lenni, amely lehetőség szerint mind a személyzetnek, mind a felszerelésnek védelmet nyújt.

Egy pályabírói poszthoz tartozó szakasz a menetiránynak megfelelő, következő pályabírói posztig tart.

Személyzetük:

Minden posztért ***és a hozzátartozó szakaszért*** a poszt vezetője ***a felelős***, akit a sportbírói vizsgán alkalmasnak találtak tisztsége betöltésére. A posztvezetőnek vagy helyettesének kapcsolatot kell tartania a versenyirányítási hellyel.

A személyzet nem hagyhatja el a posztot mindaddig, amíg a versenyigazgató erre engedélyt nem ad.

Feladatok (mindegyik poszt):

- a) ***folymatosan a saját szakaszára figyel, mellőznie kell minden figyelemelterelő tevékenységet,***
- b) jeladással figyelmezteti a versenyzőket minden olyan veszélyre, vagy nehézségre, amelyeket azok nem láthatnak előre,
- c) azonnal jelentést tesz a versenyirányításnak minden olyan eseményről, amely a pályának az ő hatáskörébe tartozó szakaszán történt és javasolja a mentőszolgálat aktivizálását, amennyiben szükséges,
- d) biztosítja, hogy a verseny sport szempontból szabályszerűen zajlik, s jelent a versenyirányításnak

- mindennemű sportszerűtlen vagy veszélyes magatartást,
- e) a pályának a rá eső szakaszát tisztán és akadálytól mentesen tartja, megkísérli a kifolyt olaj eltávolítását abszorbens anyag, söprűk és lapátok segítségével, ha ez nem lehetséges, azt azonnal jelenteni kell a versenyigazgatónak,
 - f) verseny közben a pályán csak a versenyigazgató engedélyével mozoghat.

3.5 Főellenőrzési pontok

Főellenőrzési pontként kezelendő a rajt, a cél, valamint olyan pályaellenőrző helyek, amelyek valamilyen szempontból kiemelten kezelendők, a versenyútvonalától eltérő ki- és behajtás; helyszínek. Főellenőrzési pont létesíthető a veszélyes pályaszakaszoknál is.

Ezeknek a főellenőrzési pontoknak beszélő kapcsolatban kell állniuk a szervező által a rajt közelében felállított hírközponttal, ahol a versenyigazgató tartózkodik.

E főellenőrzési pontok és a hírközpont között üzembiztos telefon- vagy rádióösszeköttetésnek kell lennie. Ajánlott a kettős hírlánc kiépítése.

3.6 Speciális esetek

3.6.1 Állomás település

Enduro, tereprallye versenyek időellenőrző állomásainak, illetve gyorsasági és speciál szakaszainak telepítését a szervező által kiadott rajz, vagy itiner alapján kell elvégezni.

Az állomásoknak (eltérő utasítástól eltekintve) az első versenyző várható érkezése előtt egy órával kell megkezdeniük működésüket.

A település helyességét a versenyigazgató, vagy az általa megbízott személy ellenőrzi.

A telepített helyet az állomás személyzete vis major esetét kivéve, nem hagyhatja el. Ideértendők a lehelyezett jelzőtáblák is. Ennek érdekében sem az állomás, sem annak táblái a verseny időtartama alatt eredeti helyükről nem mozdíthatók el. A vis major esetekben a szakági sportszabályok szerint kell eljárni, de az esetet jegyzőkönyvezni kell.

3.7 Jelentések adása

Pályabírók, jelzésadók, ténybírók *csak a saját hatáskörükbe tartozó jelzésrendszereket használhatják (pl. jelzésadóknál a sárga zászló megfelelő használata)*. Feladatuk *továbbá*, hogy a verseny vezetőségének olyan jelentést adjanak az észlelt eseményekről, amely alapján egyértelműen döntést lehet hozni.

4. SPORTBÍRÓK MINŐSÍTÉSE, NYILVÁNTARTÁSA

A MAMS sportbíróinak azonosítására a MAMS által az adott évre kiadott Sportbírói Igazolvány szolgál.

Az igazolvány kibocsátásáról a Sportbírói *Kollégiumi Tanács* rendelkezik, az tartalmazza a sportbíró fényképét, minősítését, a tárgyévre érvényes szakágak jegyzékét - amelyekben bírói tevékenységet folytathat - valamint egyéb azonosító adatokat.

4.1 Sportbírók minősítése:

4.1.1 Gyakorló sportbíró:

Az lehet, aki a Sportbírói Kollégiumi Tanács által jóváhagyott sportbírói tanfolyamot elvégezte, eredményes vizsgát tett és érvényes sportbírói igazolvánnyal rendelkezik, *de sportbírói tapasztalata nincs. Önálló munkát csak akkor végezhet, ha legalább egy versenyen egy aktív sportbíró mellett*

tevékenykedett (sportbírói segéd).

4.1.2 Sportbíró:

Az lehet, aki a Sportbírói Kollégium által jóváhagyott sportbírói tanfolyamot elvégezte, eredményes vizsgát tett, érvényes sportbírói igazolvánnyal rendelkezik *és legalább 1 éves gyakorló sportbírói tapasztalattal rendelkezik.*

4.2 A minősítés módosításának szabályai

- a) A *gyakorló* sportbíróknak továbbképzésük nyilvántartása érdekében *igazolniuk kell versenyen való első részvételüket (sportbírói segéd), amelyet a versenyigazgató nyilatkozatával igazolnak. Ennek az igazolásnak a másolatát gyakorló sportbíró köteles megküldeni az office@mams.hu emailcímre a versenyt követő 3 munkanapon belül.*
- b) Minősítési osztály változtatására az alábbiak szerint kerül sor:
Gyakorlóból *sportbírói osztályba* való átsorolást a Sportbírói *Kollégium javaslata alapján a Sportfelügyelői és Versenyigazgatói Kollégium* saját hatáskörben, évente egyszer végzi.

4.3 Fegyelmi felelősségrevonás

Ha a sportbíró sportbírói tevékenységével összefüggésben fegyelmi vétség gyanúja merül fel, a zsűrielnök, vagy a versenyigazgató ezt a jelentésében rögzíti, amelyet a MAMS főtitkárának továbbít, és amelyben indítványozza fegyelmi eljárás megindítását. A fegyelmi eljárás kezdeményezése ilyen esetben a MAMS főtitkárának feladata. A sportbíró elleni fegyelmi eljárás kezdeményezéséről a MAMS főtitkára a *Sportbírói Kollégium* vezetőjét azonnal értesíteni köteles.

4.4 Nyilvántartás

A Sportbírói *Kollégiumi Tanács* nyilvántartást vezet a sportbírókról, melyet folyamatosan karban tart.

A pontos nyilvántartás vezetése érdekében minden sportbírónak a személyi adataiban történt változásokat a Sportbírói *Kollégiumi Tanács*nak 8 napon belül be kell jelentenie.

A sportbíró személyes dokumentumai:

- a) MAMS Sportbírói igazolvány.

5. Záró rendelkezés

Jelen szabályzatnak a 9/E/2021.02.24 számú elnökségi határozattal elfogadott módosításai 2021. február 25. napjától hatályosak. A 2021. február 24-én elfogadott módosítások dőlt, félkövér betűkkel szerepelnek a szövegben.

Jelen szabályzatnak a 17/E/2017.01.11. számú elnökségi határozattal elfogadott módosításai 2017. január 12. napjától hatályosak. A 2017. január 11-én elfogadott módosítások dőlt, félkövér betűkkel szerepelnek a szövegben.